

Christelijke filosofie - 1

Andrew Wommack

Deel 1. De manier waarop we denken

Deel 2. De Bijbel is Gods Woord

Deel 3. Jezus is Verlosser en Heer

Deel 4. Een relatie met God

Deel 5. Wil de echte God opstaan, alstublieft?

Deel 6. God is een goede God

Inleiding:

Iedereen heeft een filosofie! Deze filosofie bepaalt je beslissingen en daden. Het is daarom een goede zaak er zeker van te zijn dat die filosofie van jou juist is. In deze serie onderwijst Andrew Wommack over het fundament van het christelijk denken, wat een ander licht werpt op veel algemeen verspreide filosofieën. Dit wil je niet missen.

Deze serie is een vertaling van mp3 bestanden die gratis te downloaden zijn van: <http://www.awmi.net/extra/audio/1047>. <http://www.awmi.net/extra/audio/1047>.

1. De manier waarop we denken

Vandaag begin ik met onderwijs dat ik "Christelijke filosofie" heb genoemd. Jaren geleden had ik hier een serie tapes over en ik beschouw het als één van de meest fundamentele dingen waarover ik onderwijs. Maar ik ben me ervan bewust dat bij de meeste mensen geen belletje gaat rinkelen bij het woord filosofie. De meeste mensen zullen het woord filosofie niet gebruiken en als ze het al doen, dan is het voor iets wat niet van toepassing is op hun leven van alledag. Maar als je werkelijk begrijpt wat het woord filosofie betekent, is dit een geweldig woord. Ik geloof dat dit het woord is wat ik wil gebruiken om je een aantal dingen te vertellen over christelijke filosofie, een christelijke manier van denken, een christelijk wereldbeschouwing. Je zou het een christelijk paradigma of model kunnen noemen, een christelijke zienswijze, een christelijke wijsbegeerte of een christelijke gedachtegang. Er zijn een heleboel mogelijkheden. Maar het woord filosofie is een woord dat in de brief aan de Kolossenzen wordt gebruikt. En het is een krachtige waarheid. Jaren geleden gebruikte God dit woord om mij een aantal dingen in mijn leven ondubbelzinnig duidelijk te maken. Dus laat je niet afschrikken door het woord filosofie en luister naar deze serie. Ik denk dat het je echt zal helpen en dat het een groot verschil zal maken.

Laten we Kolossenzen 2:6-8 lezen. En laat me je zeggen dat als je er tijd voor hebt, je het hele hoofdstuk 2 van Kolossenzen zou moeten lezen om dit in zijn verband te kunnen plaatsen. Het zal de dingen die ik ga zeggen versterken. Ik neem nu niet de tijd om alles te lezen, maar het zou je echt van nut zijn. Dus als je kunt, moedig ik je aan om de tijd ervoor te nemen en dit in zijn verband te gaan bekijken, omdat dit het punt dat ik wil maken echt zal versterken.

In Kol. 2:6-7 staat: Nu jij Christus Jezus, de Here, aanvaard hebt, wandelt in Hem, geworteld en dan opgebouwd wordend in Hem, bevestigd wordend in het geloof, zoals u geleerd is, overvloeiende in dankzegging.

En vers 8 is erg veelbetekenend, want daar staat: *Ziet toe, dat niemand u medeslepe door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus.* (Statenvertaling: *Ziet toe, dat niemand u als een roof meevoere door de **filosofie** en ijdele verleiding, naar de overlevering der mensen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus*)

Als je dit in zijn verband plaatst, gaat het erom dat Paulus een brief schrijft aan mensen die in Kolosse woonden. Paulus had aan deze mensen niet persoonlijk het evangelie gebracht, maar iemand anders, waarschijnlijk iemand uit Efeze. Paulus had twee jaar in Efeze doorgebracht en er was een geweldige opwekking geweest. Waarschijnlijk waren een aantal van die bekeerlingen naar Kolosse gegaan dat niet al te ver van Efeze lag, en zij hadden het evangelie gebracht aan de mensen van Kolosse. Omdat Paulus had vernomen dat er een gemeente was in Kolosse, schreef hij aan deze mensen om zich ervan te vergewissen dat ze de fundamentele waarheden hadden.

Als je van de eerste generatie naar de tweede generatie gaat, en dan naar de derde en vierde generatie, is er de mogelijkheid dat iets wordt weggelaten. Paulus wilde er gewoon zeker van zijn dat al deze nieuwe gelovigen in Kolosse de fundamentele waarheden hadden. In het begin van dit tweede hoofdstuk schrijft hij aan deze mensen die hem nooit in levende lijve hadden gezien, dat hij ernaar verlangde dat ze het goed begrepen. Hij begon daarom een aantal dingen uiteen te zetten en schreef in vers 3 dat in Christus al de schatten van wijsheid en kennis verborgen zijn. Hiermee probeerde hij hun aandacht erop te richten dat ze niets anders nodig hadden.

In die tijd overheerste er een Griekse cultuur waar enorm veel nadruk werd gelegd op kennis en op leren. In onze cultuur is het niet veel anders. Ook wij moeten een opleiding hebben. Veel mensen hadden het gevoel dat alleen maar in God geloven en je vertrouwen op God stellen niet genoeg was, maar dat je al die andere dingen ook nodig had. Paul probeerde hen een andere kant uit te sturen en zei dat Jezus alles was.

Dit vertelde Paulus allemaal aan de Kolossenzen en in vers 8, wat we al gelezen hebben, waarschuwde hij hen nadrukkelijk: "Ziet toe." Als je dit opzoekt in het Grieks, dan is het precies hetzelfde woord dat gebruikt wordt voor een schildwacht die op wacht staat. Daarover gaat het. Het is een militaire term en spreekt erover om op je hoede te zijn, te waken, uit te kijken, opdat je door niemand wordt meegesleept.

Het woord "meegesleept" is ook als een militaire term bedoeld. Als je tegen de vijand ten strijde trekt en de vijanden verslaat, kun je hun bezit buitmaken. Je zou dan al hun goud, zilver, wapens, kleding, enzovoort kunnen plunderen. Dat heet dan de oorlogsbuit. Over dit soort meeslepen, of zoals in de Statenvertaling staat, 'als een roof meevoeren', gaat het hier.

Er staat dus dat je op je hoede moet zijn, opdat niemand komt en de dingen die God aan je heeft gegeven gaat buitmaken. En dan staat er hoe dat dan zou kunnen gebeuren, namelijk door wijsbegeerte, of filosofie, en ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering van mensen, met de wereldgeesten, en niet met Christus. Dit is dus een waarschuwing dat we satan niet van ons

moeten laten stelen wat God aan ons heeft gegeven. En in het bijzonder kan satan komen en het van ons stelen door filosofie, ijdel bedrog, menselijke overleveringen of tradities, en door de geest van de wereld.

Nu wil ik me concentreren op het woord filosofie, want ik kan me herinneren dat toen ik dit voor het eerst las, ik het niet kon thuisbrengen. Het zei me niets. Ik moest er daarom over nadenken en het bestuderen. Nu zal ik niet op alle details ingaan, maar ik geef een samenvatting van de dingen die ik heb geleerd. Eén van de betekenissen van het woord filosofie is wereldwijsheid, of in dit geval "Joodse wijsheid". Hiermee wordt bedoeld dat er in het Joodse religieuze systeem heel veel regels en bepalingen waren. Jezus verwees hiernaar toen Hij zei dat je het Woord van God krachteloos maakt door je overleveringen en menselijke leerstellingen.¹ De tradities en alle religieuze interpretaties en al hun Joodse wijsheid en alle dingen die ze eraan hadden toegevoegd, belemmerden het Woord van God.

De mensen aan wie Paulus schreef waren mensen aan wie de eenvoud van het evangelie was gegeven, maar daarna kwamen er wettische Joden die zeiden dat alleen geloof in Jezus niet genoeg was. Je moest ook besneden worden, je moest het Loofhuttenfeest houden, je moest de Pesach houden. Je moest voldoen aan al de rituelen, je moest je reinigen en wassen en al dit soort dingen. Daar schreef Paulus over. Het was een manier van denken die door de duivel werd gebruikt om de eenvoud van het Woord van God tegen te gaan. Van alle dingen die ik over het woord filosofie heb bestudeerd is dit toch wel waar het op neerkomt. Een filosofie is een manier van denken, een gedachtenstelsel, in tegenstelling tot persoonlijke gedachten.

Ik wil dat je hier even over nadenkt. Het is erg belangrijk, omdat de meeste christenen christelijke waarheden hebben gehoord. Ze hebben christelijke principes gehoord. Ze hebben allerhande stukjes informatie. Maar een filosofie is meer dan afzonderlijke gedachten. Het is een volledige wijze van benadering. Het is een manier van denken. Het weeft al deze afzonderlijke waarheden samen op een manier die een andere zienswijze, een andere manier van denken geeft.

Wat ik hier zeg is erg belangrijk. Nogmaals, ik ben me ervan bewust dat wanneer de meeste mensen dit woord filosofie gebruiken, ze denken dat het iets is wat betrekking heeft op Plato of Socrates of zoiets, en dat het niets te maken heeft met de tegenwoordige tijd. Maar de waarheid is dat iedere persoon een filosofie heeft. Jij hebt een filosofie. Jij hebt een manier van denken. Het is alsof er een filter in je gedachten zit dat ieder stukje informatie dat je krijgt filtert door die filosofie.

Sommigen van jullie denken nu dat dit niet waar kan zijn. "Ik sta volkomen open voor alles en bij alle feiten waar ik mee te maken krijg, baseer ik mijn mening en oordeel puur en alleen op wat ik observeer. Ik heb totaal geen vooroordelen." Dat is eigenlijk niet waar. Er zijn heel veel manieren waarop ik dit zou kunnen benaderen. Weet je, ik heb veel gereisd en ik ben naar veel verschillende landen geweest. En ieder land dat je bezoekt heeft in feite een filosofie, een manier om naar dingen te kijken. Door die filosofie wordt alles gefilterd. Ik zou nu wel heel

---

¹ Marc. 7:13 En zo maakt gij het woord Gods krachteloos door uw overlevering, die gij overgeleverd hebt. En dergelijke dingen doet gij vele.

veel tijd kunnen besteden om hier voorbeelden van te geven, maar ieder van jullie die wel eens in het buitenland is geweest kan dit beamen.

Ik zal je snel een voorbeeld geven om te illustreren waar ik het over heb. Ik kan me herinneren dat ik eens naar Polen ging. Dat was nog voor de val van de Berlijnse muur. Het was dus in een tijd dat Polen nog steeds communistisch was. De mensen werden vreselijk onderdrukt. Natuurlijk was het zo dat toen ik daar was en mijn mond opende iedereen wist dat ik geen Pool was. Ik droeg laarzen en had Amerikaanse kleren aan en overal waar ik ging, wezen de mensen me na. We gingen naar kleine dorpjes in afgelegen gebieden waar veel inwoners nog nooit een westerling hadden gezien, maar ze konden toch vertellen dat we Amerikanen waren en overal waar we gingen trokken we veel bekijks.

Daarom leende ik de kleren van de man met wie we reisden. Hij was onze tolk. Ik leende dus zijn kleren en ik stond op de hoek van de straat. Ik was niet meer gekleed als een Amerikaan en ik hield me rustig. Ik wilde de mensen observeren, ik wilde in de massa opgaan en niet opvallen. En ik overdrijf niet, maar in minder dan vijf minuten, terwijl ik gekleed was in Poolse kleren, en terwijl ik mijn mond niet opende, stonden de mensen om me heen, kinderen en volwassenen, en ze riepen: "Amerikaan, Amerikaan."

Ik was gewoon geschokt. Ik vroeg onze tolk: "Hoe wisten die mensen dat ik Amerikaan ben? Ik deed niets. Ik had jouw kleren aan. Hoe weten ze dan dat ik een Amerikaan ben?" Hij zei: "Het is jouw houding." Ik vroeg: "Houding? Maar ik zei niets en deed niets." Hij ging uitleggen dat deze mensen onder het communisme leefden. En onder het communisme was er de geheime politie. De mensen werden voortdurend in de gaten gehouden. Ze waren angstig. Ze hadden in onderdrukking geleefd en daarom hadden ze een bepaalde houding. Hij vertelde me dat in Polen, en dit was in de tijd voordat het communisme viel, je nooit iemand recht in zijn gezicht keek. Want als je dat doet, dan kom je een heleboel over die andere persoon te weten. En deze mensen waren bang dat het de KGB was, of ze hadden iets te verbergen. Ze waren bang dat ze ondervraagd zouden worden, of dat er iets anders zou gebeuren, en dus maakten ze nooit oogcontact. Maar ik maakte wel oogcontact met die mensen.

Ik weet niet hoe ik dit goed kan uitleggen als je dit nog nooit hebt meegemaakt, maar ze vertelden ons dat als we in de massa wilden opgaan, we met ons hoofd naar beneden moesten lopen. Je keek niet omhoog en je keek niet om je heen. Je glimlachte niet als je iemand anders zag. Je gedroeg je niet vriendelijk. Je groette de mensen niet. Je zag er niet uit alsof je gelukkig was. Je zou nooit op straat lopen alsof je van de dag genoot. Zij hadden een lichaamstaal waarbij ze hun hoofd en schouders gebogen hielden. Het was alsof je een soort van onderwerping liet zien, alsof je ontmoedigd was. Zo waren de mensen in Polen tijdens het communistische systeem. En door mijn lichaamstaal en het feit dat ik de mensen in hun gezicht keek en naar ze glimlachte, had ik een houding die duidelijk maakte dat ik geen Pool was.

Weet je wat dat is? Je kunt het op heel veel manieren beschrijven, maar het is een filosofie. Je zou een dronkaard kunnen nemen. Je zou iemand kunnen nemen die in de Verenigde Staten arm is en het moeilijk heeft, maar toch is deze man vrij. Je zou hem kunnen zetten naast iemand uit een communistisch land. Nogmaals, sommige mensen kunnen zich hier niets bij voorstellen, omdat er een

eind is gekomen aan het communistische bewind in de Oost Europese landen. Maar als je iemand neemt die het moeilijk heeft in de Verenigde Staten en je zou hem in een communistisch land zetten, dan zou hij opvallen omdat hij een andere houding heeft, een andere filosofie. Zelfs als ze aan de onderkant van de maatschappij zijn, zouden ze toch op een andere manier naar dingen kijken. Iemand die vrij is heeft een andere filosofie dan iemand die in een land leeft waar onderdrukking is. Het is gewoon een andere manier van denken en alles wat je doet wordt erdoor gefilterd.

Ik herinner me dat een vriend van me uit Boedapest eens naar de Verenigde Staten kwam. We bespraken de verschillen die hij zag. Dit was nog voordat Hongarije bevrijd was van het communistische systeem. Ze werden daar nog steeds onderdrukt. Ik vroeg hem wat het grootste verschil was dat hem opviel. Zonder aarzeling zei hij: "Jullie Amerikanen zijn zo lichtgelovig. Jullie zijn zo goed van vertrouwen." Ik vroeg hem uit te leggen wat hij bedoelde en hij zei: "Jullie geloven alles wat op de televisie als nieuws wordt gepresenteerd. Onder het communistische systeem is er alleen maar propaganda op televisie en radio. Daarom hebben wij een houding ontwikkeld dat we niet alles op het eerste gezicht vertrouwen." Ik geloof dat de Bijbel deze houding een filosofie noemt. Ze waren erg sceptisch en analyseerden alles.

Hij zei: "Jullie Amerikanen zijn zo goed van vertrouwen. Jullie geloven alles wat je wordt verteld." Dit is dus een filosofie die gebaseerd is op ervaringen. En of je het nu wel of niet begrijpt: jij hebt een filosofie. Je zou het zelf misschien niet zo noemen. Je bent je er misschien helemaal niet van bewust, maar iedereen, waar ter wereld je ook bent, je hebt een filosofie, een manier van denken, waardoor jouw handelingen worden bepaald. Je bent bijvoorbeeld opgegroeid onder ontberingen, en er zijn verschrikkelijke dingen met je gebeurd, je bent misbruikt. Alle dingen die jou zijn overkomen vormen een filosofie.

Ik kan heel veel voorbeelden bedenken, maar nu denk ik aan een vrouw die een heel slecht huwelijk achter de rug heeft. Ze was verbaal en seksueel misbruikt en had verschrikkelijke dingen meegemaakt. Omdat zij die pijn met zich meedroeg en het allemaal nog niet had verwerkt, haatte en wantrouwde ze alle mannen. Dat is een filosofie. Omdat ze misbruikt was en haar dingen waren overkomen, vertrouwde ze niemand meer. Ze haatte gewoon alle mannen en iedere keer werd ze daardoor beïnvloed en veroorzaakte het enorme problemen in haar leven. Dat is een filosofie. Het was iets in haar gedachten waardoor alles gefilterd werd. Je zou twee of drie vrouwen bij elkaar kunnen zetten en elk van hen een compliment geven over hoe ze eruit zag. De ene vrouw zou dan zeggen: "Nou, dankjewel." Ze zou het inderdaad als een compliment beschouwen. Maar als je de vrouw neemt met die filosofie, die misbruikt is en leed is aangedaan waardoor ze wantrouwend is en kwaad is op alle mannen, dan zou deze vrouw naar je gaan schreeuwen dat het seksuele intimidatie is, en zij zou het je zeer kwalijk nemen. Terwijl de vrouw die naast haar staat het als een compliment opvatte. Het gaat er niet noodzakelijkerwijs om wat je zegt, maar veel heeft te maken met hoe je denkt. Als je al deze pijn met je meedraagt, dan kleurt dat alles wat een ander zegt of doet.

Een ander voorbeeld is dat van de pessimist en de optimist. Deze houdingen zijn dus filosofieën en zijn grotendeels afhankelijk van je opleiding, achtergrond, opvoeding, dingen die in je leven zijn gebeurd. Je kunt een pessimist en een

optimist naast elkaar zetten en hen aan een identieke situatie blootstellen, en je zou totaal verschillende resultaten krijgen. De pessimist zou het slechtste zien en bang zijn. Hij zou iets weten te vinden om over te mopperen en te klagen en er bij voorbaat al van uitgaan dat het zou mislukken, terwijl de optimist naar precies dezelfde situatie zou kijken en mogelijkheden zou zien om te slagen en een manier om er zelf beter van te worden. Zie je, dat is filosofie. Of jij het beseft of niet, ieder van ons heeft dus een filosofie, een gedachtestelsel.

Hier komt het voornaamste punt dat ik duidelijk wil maken. Jouw filosofie is niet alleen maar persoonlijke stukjes informatie, maar jouw gedachtestelsel, hoe je naar de wereld kijkt, je paradigma, of wat de Bijbel je filosofie noemt. Uiteindelijk beïnvloedt, dicteert en controleert het jouw reacties. Dit is een belangrijk stukje informatie.

Velen van ons denken dat het aan de uiterlijke situaties ligt, aan al de problemen, je baas, de maatschappij, je huidskleur of je gebrek aan opleiding. Het ligt aan dit en aan dat. We geven de schuld aan allerlei uiterlijke dingen voor de manier waarop het in ons leven gaat. Maar dat is echt niet waar. Het is wel waar dat verschillende mensen verschillende uitdagingen hebben, maar uiteindelijk zegt de Bijbel in Spreuken 23:7 dat zoals iemand in zijn hart denkt, zo is hij.² Dit slaat op iedereen. Je leven gaat zoals door je gedachten wordt bepaald. Wat je in je hart denkt, controleert hoe je leven gaat. Het is niet wat andere mensen je aandoen, niet de voordelen of nadelen waar je in je leven mee te maken krijgt, maar de manier waarop je denkt. En je kunt niet consequent iets ervaren wat tegenovergesteld is aan de manier waarop je denkt.

Je kunt dus een slechte manier van denken hebben, wat volgens mij de Bijbel een negatieve filosofie noemt, een niet-christelijke filosofie, een filosofie die niet gebaseerd is op het Woord van God. Het is dan onmogelijk dat je de christelijke resultaten, of de positieve resultaten van het Woord van God krijgt, die God jou heeft beloofd. Je zult zijn zoals je denkt. En veel christenen hebben niet werkelijk hun manier van denken veranderd. Ze hebben nu wellicht wat aanvullende informatie. Ze geloven dat God bestaat en dat de Bijbel de waarheid is. Die dingen geloven ze allemaal wel, maar totdat je die afzonderlijke gedachten neemt en samenweeft tot een gloednieuwe benadering en zienswijze op je leven, zul je niet de goede resultaten krijgen.

Laat me dus teruggaan en nog eens lezen wat in Kolossenzen 2:8 staat: *Ziet toe, dat niemand u als een roof meevoert door de filosofie, en ijdele verleiding, naar de overlevering der mensen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus (SV)*. Deze tekst zegt dat de manier waarop satan ons meesleept, ons overwint en de geweldige dingen die God aan ons heeft gegeven van ons steelt, door filosofie komt, waarmee een gedachtestelsel, een manier van denken wordt bedoeld. Het is verbazingwekkend hoeveel christenen dingen hebben gehoord en stukjes informatie in hun hersens hebben opgeslagen, maar er niet over hebben gemediteerd, tot het naar hun hart is gezonken en hun kerngeloof, hun kernwaarden letterlijk beïnvloedt en verandert.

---

² NBG51: want als iemand die zijn eigen plannen maakt, zo is hij. Vgl. SV: Want gelijk hij bedacht heeft in zijn ziel, alzo zal hij tot u zeggen

Hier is een voorbeeld van wat ik bedoel. We hadden eens een student op ons Bijbelcollege, een geweldige vrouw. Ik was dol op haar en we konden prima met elkaar opschieten. Ze hoorde me onderwijzen over voorspoed en intellectueel begreep ze dat allemaal. Ze kende de verzen die ik gebruikte om te zeggen dat God wil dat we voorspoedig zijn, dat God in onze behoeften wil voorzien. Ze kon die verzen opzeggen en intellectueel begreep ze het allemaal best. Maar op het niveau van haar hart had ze een andere filosofie. Ze was in de zestig, haar ouders hadden de crisistijd meegemaakt en ze hadden een armoedementaliteit. Je zou kunnen zeggen: een armoedefilosofie. Ze hielden ieder jampotje of honingpotje ondersteboven, deden er water in en verdunden de inhoud zodat ze alles uit het potje konden halen, alle jam of honing. Ze gooiden nooit iets weg.

Er zitten natuurlijk twee kanten aan wat ik hier zeg. Ik zeg niet dat je spilziek moet zijn, maar ik zeg dat je zover kunt komen dat je er heel veel tijd aan spendeert om het laatste kleine beetje ergens uit te halen. Je kunt iemand zijn die geld wil besparen door kortingsbonnetjes te gebruiken en daar is op zich niets verkeerd mee, maar als je de hele stad doorrijdt en vijf euro uitgeeft aan brandstof om 20 cent met een kortingsbon te besparen, dan heb je al met al je tijd en je geld verspild. Je kunt zo armoedig denken dat je voortdurend op alles beknibbelt om het maar te kunnen redden.

Deze vrouw was opgegroeid met deze filosofie en het was zo in haar geworteld dat, zelfs al wist ze wat het Woord zei, ze nog steeds arm dacht. Ze waren nog steeds angstig dat er een economische crisis zou komen en dat de aandelenmarkt weer zou kelderen en dat iedereen failliet zou gaan. Ze vertrouwden de banken niet. Ze hielden hun geld bij zich en ze waren aan het hamsteren. Dat is een armoedementaliteit. Het kan ervoor zorgen dat je een bepaalde mate van rijkdom vergaard, maar met een armoedementaliteit zul je er nooit in slagen om de voorspoed te krijgen die God voor je heeft bedoeld.

Er is dus meer voor nodig dan alleen maar de tekstplaatsen te nemen waar staat dat God in al je behoeften naar Zijn rijkdom heerlijk zal voorzien, in Christus Jezus.³ Dit moet meer voor jou zijn dan alleen maar een stukje informatie. Dit moet een openbaring voor je worden. Het moet tot in het diepste gedeelte van je geloofstelsel gaan zodat jij jezelf als voorspoedig gaat zien. Zie je, het enige wat je doet is de tekstplaats nemen dat God in al je behoeften zal voorzien, hoe God je alles zal schenken, en dan heb je die informatie, maar als je basisfilosofie is dat jij jezelf als arm ziet, en jij ervan uitgaat dat je zonder bent, dan zul jij jezelf nooit zien slagen. Dat is een filosofie. En als jij een negatieve filosofie hebt, dan kun je die tekstplaatsen niet nemen en positieve resultaten behalen. Dit slaat ook weer terug op Spreuken 23:7: zoals een man in zijn hart denkt, zo is hij. De manier waarop je op het niveau van je hart denkt, je filosofie, je algemene doorslaggevende gedachtestelsel bepaalt wat je ervaart.

Laat me nog een Schriftplaats gebruiken. Dit keer uit Handelingen 17. De enige andere keer dat het woord filosofie of filosofen in de Bijbel wordt genoemd is in vers 18.⁴ Het is een woord dat zelden voorkomt, maar het wordt ook gebruikt in

---

³ Fil. 4:17 Mijn God zal in al uw behoeften naar zijn rijkdom heerlijk voorzien, in Christus Jezus.

⁴ Hand. 17:18 NBV: Onder hen waren ook enkele epicurische en stoïsche **filosofen**, van wie sommigen zeiden: 'Wat beweert die praatjesmaker toch?' Anderen merkten op: 'Hij schijnt een boodschapper van uitheemse goden te zijn,' omdat ze dachten dat hij predikte over Jezus en een godin die Opstanding heette.

Handelingen 17:18. Paulus was in Athene en er staat: *En ook enige van de Epikureïsche en Stoïcijnse wijsgeren twistten met hem en sommigen zeiden: Wat zou die betweter willen beweren? Maar anderen: Hij schijnt een verkondiger van vreemde goden te zijn; want hij bracht het evangelie van Jezus en van de opstanding. 19 En zij namen hem mede en brachten hem naar de Areopagus en zeiden: Zouden wij ook mogen vernemen, wat dit voor een nieuwe leer is, waarvan gij spreekt?*

Er staat dat deze mensen niets anders deden dan de hele dag een beetje zitten en op zoek zijn naar een nieuwe filosofie, een nieuwe benadering, een nieuwe manier om naar de dingen te kijken. Laten we hier wat dieper op ingaan. Er staat dat er zekere Epikureïsche en Stoïcijnse wijsgeren, of filosofen waren. Nu haal ik iets aan uit mijn Bijbelcommentaar op het boek Handelingen. In dit Bijbelcommentaar staan een aantal krachtige dingen en ik heb onderzoek gedaan naar de sekten van de Epikuristen en Stoïcijnen.

In mijn Bijbelcommentaar staat: *De Epikureïsche wijsgeren werden zo genoemd naar de filosoof Epicurus. Hij was in 341 v.C. geboren en onderwees achtendertig jaar in een school die hij in Athene had gesticht. Hij geloofde niet in een Schepper, maar hij geloofde dat alles gewoon gebeurde. – Komt dit je in deze tijd niet bekend voor? Tegenwoordig zijn er veel mensen die zo geloven. - Hij geloofde echter wel in een veelvoud aan goden die zich niets aantrokken van menselijke zaken. Hij onderwees dat vreugde moest worden nagestreefd en pijn vermeden. Hoe puur de motieven van Epicurus ook geweest konden zijn, het duurde niet lang of de Epikureïsten waren geworden tot een materialistische sekte op zoek naar genot. Dit was precies het tegenovergestelde van de andere populaire filosofie in die dagen die door de Stoïcijnen werd aangehangen.*

Dus om dit samen te vatten: mensen die Epikureïsch waren, of een Epikureïsche filosofie hadden, waren mensen die geloofden dat ze ten koste van alles het plezier moesten najagen en pijn en ieder negatief ding moesten vermijden. Als het je iets kost, als het pijnlijk is, dan moet je het vermijden. Je weet natuurlijk dat deze filosofie mensen zal vernietigen. Omdat er veel dingen in het leven zijn die pijn doen. Er zijn sommige dingen die iets kosten, zoals vrijheid. Dit zou dus eigenlijk niet gezegd moeten worden, behalve dan dat we deze Epikureïsche filosofie hebben. We noemen het wel niet zo, maar in onze hedendaagse maatschappij hebben we dezelfde manier van denken.

Het kan je niet schelen dat andere mensen tekort komen. Als er maar in jouw behoeften wordt voorzien en jij voorspoedig kunt zijn, dan kan de rest van de wereld jou niet schelen. Je vergeet je verantwoordelijkheid om het terrorisme dat overal ter wereld is te bestrijden en je maakt het alleen maar jezelf naar de zin. Je denkt alleen maar aan jezelf. Als het ten koste gaat van iemand die van je houdt, als het ten koste gaat van je ongemak, dan kan de rest van de wereld stikken. Vergeet al die anderen maar. Het gaat om mij. Het gaat er alleen maar om dat ik plezier kan hebben. Het gaat er alleen maar om dat ik geen leed heb.

Als dat jouw filosofie is, jouw primaire manier van denken, dan sta je lijnrecht tegenover het Woord van God, want het Woord van God onderwijst niet dat soort denken. Jezus onderwees dat het beter is om andere mensen te verhogen.⁵ De

---

⁵ Fil. 2:3 zonder zelfzucht of ijdel eerbejag; doch in ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf; en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang,

manier waarop je werkelijk geluk zult vinden is als jij jezelf verloochent, en niet door jezelf te bevredigen. Het gaat erom dat je andere mensen op de eerste plaats stelt. Je legt je leven neer voor anderen.⁶ Deze Epikureïsche filosofie is tegenwoordig erg gangbaar. Men gebruikt dan wel niet dezelfde terminologie, maar het is precies hetzelfde en het is een filosofie.

In tegenstelling daarmee waren de Stoïcijnen een andere groep mensen. Hier volgt de informatie over de Stoïcijnen uit het Bijbelcommentaar: *De naam Stoïcijns komt van het Griekse woord "stoa" dat poort betekent. Deze sekte was zo genoemd omdat de stichter ervan, Zeno, ongeveer achtenvijftig jaar (308-250 v.C.) op de markt in Athene onder een poort onderwees. De Stoïcijnse filosoof Seneca was de onderwijzer van Nero. En Marcus Aurelius, een Romeinse keizer, was een toegewijde Stoïcijn. Stoïcijnen geloofden dat een werkelijk wijs man zijn emoties onder controle hield, zodat deze hem nooit positief of negatief zouden beïnvloeden. Ze bereikten dit door te geloven dat het voorbeschikt was wat er ook gebeurde en dat dit daarom hun levenslot was. Ze onderwezen een zeer sober leven en verwierpen alle luxe voor wat betreft eten en kleding. Hun filosofie was daarom het tegenovergestelde van dat van de Epikureïsten, hoewel beide sekten niet geloofden in de opstanding van het lichaam. De Stoïcijnen en de Epikureïsten vertegenwoordigden samen het gehele spectrum van de wijsheid van de mens in die tijd.*

Tegenwoordig gebruiken wij het woord stoïcijns om iemand aan te duiden die geen enkele emotie laat zien. Ze hebben geen hoogte- of dieptepunten. Wij noemen deze mensen stoïcijns. Daar wordt hier naar verwezen. Het is een manier van denken, een filosofie. In de oude Westerns bijvoorbeeld van 25 tot 50 jaar geleden waren de helden stoïcijns. Ze waren niet uitgelaten, maar ze waren ook niet diepbedroefd. Ze doorstonden enorme tragedies en avonturen en ze toonden nooit enige emotie. Ze waren sterk en onverstoord. Dat noem je stoïcijns en dat is een filosofie.

In onze tijd zien we dat deze filosofie aan het veranderen is. De mannen werden vroeger aangemoedigd om stoïcijns te zijn, om geen enkele emotie te laten zien. Tegenwoordig wordt dat bekritiseerd. We hebben het nu over een type man die zachtaardiger, vriendelijker en emotioneler is. Dat is ook een filosofie. Iedereen heeft een fundamentele filosofie die bepaalt hoe je handelt. Een man zal handelen zoals hij in zijn hart denkt. Nogmaals, dat staat in Spreuken 23:7.⁷

We gebruiken deze terminologie misschien niet meer en je denkt misschien: "O nee, ik benader iedere dag onbevooroordeeld en ik maak mijn beslissingen op basis van de informatie die ik krijg." Maar dat is in feite niet waar. Je hebt een filosofie. Je kunt voor alles bang zijn, je voortdurend zorgen maken, en dan ben je een pessimist. Dat is een filosofie. Of je bent een optimist en in wezen geloof je dat het je goed zal gaan, het maakt niet uit wat er op je pad komt. Jij weet een manier om het naar iets beters om te buigen. Dat is een filosofie.

Matt. 23:12 Al wie zichzelf zal verhogen, zal vernederd worden en al wie zichzelf zal vernederen, zal verhoogd worden.

⁶ Marc. 10:45 Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.

⁷ NBG51: want als iemand die zijn eigen plannen maakt, zo is hij. Vgl. SV: Want gelijk hij bedacht heeft in zijn ziel, alzo zal hij tot u zeggen

Als jij een negatieve filosofie hebt, dan maakt het niet uit wat voor kansen je krijgt, het maakt niet uit op welke teksten je staat, en waar je voor probeert te geloven, het maakt niet uit wie er voor je heeft gebeden. Als wat jij uiteindelijk in je hart gelooft, jouw filosofie, jouw paradigma, jouw manier van denken negatief is en als jij jezelf als mislukt ziet, dan wordt dat een zelfvervullende profetie. Zoals je in je hart denkt, zo zul je zijn.

Ik zou hier een zijpad in kunnen gaan en over een aantal dingen onderwijzen, maar ik wil dat niet doen, want het zou me te veel tijd kosten om hier volledig over te onderwijzen. Maar ik moet het terloops even noemen dat er veel teksten zijn die bewijzen dat de dingen zullen gaan zoals jij in je hart denkt. Ik praat niet over afzonderlijke gedachten, voorbijgaande gedachten, dus niet als je eens een positieve gedachte hebt, maar ik praat over je overheersende manier van denken, of zoals we hier bespreken, over je filosofie die bepaalt wat het resultaat zal zijn.

Laat me gewoon één tekst hierover nemen en ik zal proberen het kort te houden. Ik heb ander onderwijs waar ik veel meer in detail hier op inga, maar dit is zo'n belangrijke waarheid dat ik het niet kan laten gaan. In Hebrëeën 11 wordt gesproken over Abraham en Sara, hoe ze God gehoorzaamden, hoe ze vertrokken en dat daarom Abraham de vader van geloof werd en God hem zegende. Er gebeurden geweldige dingen. In Hebr. 11:15 staat: *En als zij gedachtig geweest waren aan het vaderland, dat zij verlaten hadden, zouden zij gelegenheid gehad hebben terug te keren.*

Abraham en Sara kregen de opdracht van God om Ur der Chaldeeën te verlaten en te gaan naar het land dat God hen had beloofd. Als zij hierop teruggekomen waren en waren teruggekeerd, dan zou dat ongeloof zijn geweest. Het zou ongehoorzaamheid zijn geweest, rebellie tegen wat God hen had verteld te doen. Dit vers zegt dus dat als zij gedachtig waren geweest aan het land dat zij hadden verlaten, ze gelegenheid hadden gehad om terug te keren. En voor hen zou gelegenheid om terug te keren zonde zijn geweest. Het was een verleiding, een ongehoorzaamheid. Je zou het op basis van deze waarheid zo kunnen zeggen dat, omdat zij niet dachten aan het land waar ze vandaan waren gekomen, zij geen gelegenheid hadden om terug te keren. Of je kunt het op deze manier zeggen: je kunt niet verleid worden door iets waar je niet aan denkt.

Dit is een radicale verklaring. Je moet een ontvankelijkheid hebben in je hart voordat je iets kunt doen. Er is nog een andere manier om dit te zeggen. Een vriend van me maakte eens een vergelijking met een tunnel of een mijn. Als je in een tunnel of een mijn bent, kun je gewoon niet door de vaste stenen of aarden muren heenlopen. Je zou ze moeten uithollen. Je moet die muur uitgraven, alle steen of aarde eruit halen en dan, als je eenmaal die steen of aarde hebt weggehaald, dan heb je een ruimte uitgehold waar je in kunt. Dit is hetzelfde. Je kunt niet iets doen als je er in je gedachten nog niet bent geweest.

Sommigen zijn het hier misschien niet mee eens, want nogmaals, dit is niet een filosofie die tegenwoordig wordt onderwezen of gestimuleerd. Het staat haaks op de manier waarop mensen denken. In feite zegt onze hedendaagse maatschappij dat we gewoon een slachtoffer zijn. "Je kunt het niet helpen. De reden dat je problemen hebt is dat iemand je iets heeft aangedaan, omdat het onrechtvaardig is." Er wordt ons geen eigen verantwoordelijkheid meer geleerd. We zeggen dat

het onrechtvaardig is. "We kregen het verkeerde leven toebedeeld." Dat is een filosofie.

Als dit jouw filosofie is, als je gelooft dat mensen niet individueel verantwoordelijk zijn en dat ze tegenslag niet te boven kunnen komen als ze alleen maar de goede dingen zouden gaan geloven en bemoedigd worden, en als je een overheersende filosofie hebt dat de enige manier waarop mensen voorspoedig kunnen zijn is als de regering of iemand anders hun omstandigheden verandert en de dingen anders maakt, dan zul je ook zo zijn met het fundamentele christendom, omdat het christendom een andere filosofie heeft.

Ik ga hier even verder op door en ga nu waarschijnlijk iets zeggen dat bij sommige mensen in het verkeerde keelgat kan schieten, maar in de kern is dit wat tegenwoordig verdeeldheid in onze maatschappij geeft. Ik heb het nu voornamelijk over de Westerse landen, de leidende landen in de wereld. Onze cultuur is verscheurd en er is een deling gaande. We noemen het liberaal en conservatief. Maar in de kern is het gewoon een filosofie.

Er is een filosofie van mensen die niet verantwoordelijk willen zijn aan een Schepper. Ze willen niet dat hun verteld wordt dat zij van hun kant een verantwoordelijkheid hebben. Als zij een probleem hebben, dan heeft dat niets met hen en hun keuzes te maken. Het is omdat iemand anders hen niet goed heeft behandeld. Zij hebben meer rechten nodig. Niemand mag zich bemoeien met wat zij doen. Ze proberen dingen van de buitenkant af te veranderen. Ze houden zichzelf niet verantwoordelijk. Aan de andere kant heb je mensen die verkondigen dat als je de mensen maar met rust laat en al die regeltjes zou laten vallen, je de individuele mensen zou aanmoedigen en dan zouden we meer veranderingen zien. De veranderingen moeten vanuit de mensen zelf gebeuren, als we hen maar niet zoveel beperkingen zouden opleggen. Maar de andere mensen, die deze benadering niet leuk vinden, gaan zeggen: "Maar hoe zit het dan met de mensen die door de mazen van de wet glippen?" Het komt in feite allemaal neer op een filosofie.

Ik weet niet of ik dit goed overbreng. Maar ik heb veel nagedacht over waarom we zo'n polarisatie in ons land zien. Het komt erop neer dat er een basisfilosofie is, een manier van denken, dat sommige mensen niet verantwoording schuldig willen zijn aan een Schepper. Daarom zijn zij fel tegen iedere vorm van christelijkheid en elke moraal. Ze willen de tien geboden opheffen. Weet je waarom? Omdat het hun homoseksualiteit veroordeelt. Het veroordeelt hun immoraliteit. Het veroordeelt hun liegen. Het veroordeelt hun plezier. Ze houden zich niet aan een dag om God te eren. Het belemmert hun stijl en daarom komen ze er tegen in opstand en ze baseren het op 'het eerste amendement'.⁸ Maar eigenlijk gebruiken ze dat als een excuus. Het is een verdraaiing. Meer dan 200 jaar lang was in de Verenigde Staten 'het eerste amendement' nooit zo opgevat dat je geen christelijke invloed kon hebben. Dat betekende het helemaal niet. Maar ze gebruiken het als een excuus om hun immorele leven te rechtvaardigen. Ze willen niet dat iemand hen tot verantwoording roept. Ze zeggen dat je niet alles wettelijk kunt regelen.

---

⁸ First amendment – in de Amerikaanse wetgeving

Als je dit soort denken verder zou volgen, betekent dat dan dat je moord niet wettelijk kunt regelen? Want uiteindelijk is het een persoonlijke keuze als je iemand wilt vermoorden. Heb je dan geen vrijheid van keuze? Kun je dan niet iemand vermoorden wanneer je er zin in hebt? Een maatschappij zal het niet lang overleven als je dat zou toestaan. Ze trekken dus wel ergens een lijn, maar ze willen niet dat die lijn getrokken wordt tot waar zij verantwoording schuldig zijn aan de normen van God. Ze willen de normen veranderen. Dat is allemaal een filosofie, om te proberen hun goddeloosheid te rechtvaardigen. En dat is absoluut verkeerd. Eigenlijk is het een humanistische benadering. Ze proberen God uit het leven te halen en ons te reduceren tot een geëvolueerd dier dat niet veel anders is dan wie dan ook.

Als je naar deze dingen kijkt en de lagen steeds verder afpelt, dan gaat het allemaal terug naar gedachtestelsels. Tegenwoordig zijn er mensen die geen persoonlijke verantwoording en persoonlijke verantwoordelijkheid accepteren. "Het zijn de anderen die hebben gemaakt dat we zijn zoals we zijn." Dat is een filosofie. Maar als je die filosofie gelooft, zal het je denken besmetten en je daden en waarden beïnvloeden. Het komt erop neer dat de mensen zijn meegegaan met een filosofie, een manier van denken, die in tegenspraak is met wat Gods Woord zegt. De normen in Gods Woord die zeggen dat je geen overspel zult plegen, niet zult stelen, niet zult liegen, je vader en moeder zult eren, maken inbreuk op de humanistische basisfilosofie over het "zelf" en het doen wat je maar wilt, wat alle beperkingen verbant en iedere vorm van oordeel verwerpt. Deze twee filosofieën staan dus tegenover elkaar. De reden waarom de tegenstellingen in onze wereld zich toespitsen is vanwege deze filosofieën.

Je kunt afzonderlijke stukjes informatie hebben. Je kunt proberen om mensen ervan te overtuigen dat homoseksualiteit zonde is, dat het verkeerd is, niet omdat je de homoseksueel haat, maar omdat je de homoseksuele daden haat, omdat het de levens van mensen en de hedendaagse maatschappij verwoest. Je kunt het absoluut in liefde doen, maar je hebt een norm die zegt wat goed en wat slecht is. Mensen met een filosofie dat niets goed of slecht is, en dat het er alleen maar van afhangt wat je wilt doen, want jij bent god, en je maakt je eigen keuzes en niemand hoeft je te zeggen wat je wel of niet mag doen, zullen de mensen die zeggen dat homoseksualiteit zonde is haten. Er zal een botsing zijn. Je kunt dan wel proberen om dat ene ding te veranderen, maar zolang hun filosofie niet verandert, zul je het niet kunnen veranderen.

Ik probeer dus verder te gaan dan de afzonderlijke kwesties en naar de wortel te gaan. Ik probeer bij de basisfilosofie van mensen te komen. Als je ergens een verandering wilt zien, kun je niet een verandering in slechts één gebied proberen te bewerkstelligen. Iemand kan bijvoorbeeld zeggen: "Vanaf nu ga ik niet meer stelen", maar hij blijft nog steeds liegen, is immoreel, pleegt overspel en dat soort dingen. Zie je, dat is inconsequent. Het egoïsme en de weerstand tegen de normen van goed en slecht, waardoor het stelen werd veroorzaakt, zijn dezelfde wortels die overspel, liegen en al dat soort dingen veroorzaken. Zolang die wortels daar nog zitten, kun je niet één tak afhakken en denken dat hiermee alle problemen zijn opgelost. Dezelfde manifestatie zal zich nog steeds in andere gebieden voordoen.

Ik weet niet of ik dit duidelijk genoeg kan maken, maar het is echt belangrijk dat de mensen inzien dat de wortel van al deze zonden en problemen die we in onze

maatschappij zien, en ook in ons individuele leven, teruggaat naar de basisfilosofie, het gedachtestelsel, de manier van denken. Ik zal in deze serie er systematisch doorheen gaan en je heel veel verschillende dingen laten zien die veranderd moeten worden als je een christelijke filosofie wilt hebben.

Laat me naar Genesis 3 gaan en dit illustreren met de manier waarop satan Adam en Eva benaderde. In 2 Kor. 11:3 zegt de Schrift: *Maar ik vrees, dat misschien, zoals de slang met haar sluwheid Eva verleidde, uw gedachten van de eenvoudige [en loutere] toewijding aan Christus afgetrokken zullen worden.* De apostel Paulus trok een vergelijking tussen de manier waarop wij worden verleid en de manier waarop Adam en Eva werden verleid. Laten we dus teruggaan naar die eerste verleiding en naar een aantal dingen gaan kijken die we hieruit kunnen leren.

In Genesis 3, waar dit wordt beschreven, staat in vers 1: *De slang nu was het listigste van alle dieren des velds, die de HERE God gemaakt had; en zij zei tot de vrouw: God heeft zeker wel gezegd: Gij zult niet eten van enige boom in de hof?* Denk hier eens over na. Er staat dat de slang de listigste was. Het woord listig betekent geraffineerd, slinks, sluw, geniepig, bedrieglijk, geslepen, misleidend. Waarom gebruikte satan een dier dat geraffineerd, geslepen, misleidend, enz. was? Waarom gebruikte hij niet een dier zoals de mammoet? Waarom liet hij niet een tijger of leeuw of een ander woest beest op hen afkomen om hen te intimideren en te overweldigen? Waarom liet hij niet een mammoet zijn poot op Eva's hoofd zetten, een beetje druk uitoefenen en zeggen: "Eet deze vrucht of je gaat eraan."

Eén van de redenen dat satan niet deze aanpak gebruikte is omdat hij in de eerste plaats niet de kracht en het gezag had om Adam en Eva ook maar iets te laten doen. Adam en Eva waren de absolute heersers over deze schepping die God aan hun had gegeven. Ze hadden absoluut gezag en er was geen beest dat door God geschapen was dat ook maar iets tegen hen kon doen. Zij waren de heersers, de meesters. Satan had dus niet dat gezag. De reden dat hij deze slang gebruikte is vanwege de listigheid, geslepenheid, misleiding. En hier is het punt dat ik duidelijk wil maken, dat het sterkste wapen dat satan tegen ons heeft niet een openlijke aanval is. Hij probeert ons niet met kracht te overweldigen om ons iets te laten doen, maar het is juist, net zoals in Kolossenzen 2:8 staat: Ziet toe, dat niemand u als een roof meevoert door de filosofie, door een manier van denken.

Satan gebruikte een dier dat listig, geslepen, sluw, geraffineerd was om Adam en Eva te misleiden. In 2 Kor. 11:3 staat dat Eva was verleid. Eva viel eraan ten prooi. Satan kwam met andere gedachten dan die ze ooit eerder had gehad. Hij begon het Woord van God in twijfel te trekken en ging er tegen in. De manier waarop satan oorspronkelijk tegen de mens kwam is de manier waarop hij nog steeds tegen de mens komt. Hij overweldigt de mensen heus niet. Sommige van jullie zijn misschien te jong om je de komiek Flip Wilson te herinneren, maar Flip Wilson maakte het gezegde populair dat de duivel het hem liet doen. De waarheid is dat de duivel nooit iemand iets heeft laten doen. Het enige wat hij doet is je te verleiden, En als hij de manier waarop je denkt kan beïnvloeden, dan ben jij zelf degene die je de dingen laat doen.

Jouw leven is een serie reacties, of een serie keuzes. De keuzes die je in je gedachten maakt, binnenin je, maken dat je de dingen doet die je doet. Als je bitter of boos bent, is het niet vanwege wat de mensen jou hebben aangedaan, maar het zijn jouw keuzes, en de manier waarop je denkt dat je bent zoals je bent. Als je verslagen, depressief, ontmoedigd, bedeesd of verlegen bent en het je niet voor de wind gaat, dan is dat niet vanwege dingen die jou van buitenaf zijn overkomen, maar het is vanwege de manier waarop jij ze in gedachten hebt verwerkt. Ik zou mensen kunnen nemen die meer tegenslag hebben gehad dan jij, en toch heeft die tegenslag hen sterk gemaakt, terwijl het jou zwak heeft gemaakt.

Oorspronkelijk hadden Adam en Eva een filosofie die zuiver en volmaakt was. Ze waren niet door zonde aangetast. Ze hielden van God. Ze vertrouwden op God. Ze waren volledig afhankelijk van God. Ze hadden nooit Zijn wijsheid en Zijn vermogen betwijfeld. Weet je hoe satan hen zo ver kreeg om te gaan zondigen? Dat was door hun manier van denken. Hij ging in tegen alles waar zij hun manier van denken op gegrond hadden en hij ging er vraagtekens bij plaatsen, allereerst bij het Woord van God. Hij trok in twijfel of God wel werkelijk van hen hield of dat Hij hen misschien die opdracht had gegeven om hen te onderdrukken. En dat Hij dingen voor hen had verzwegen en dat hij hen achterstelde. Hij trok Gods goedheid in twijfel. Hij vocht hun primaire manier van denken aan. En satan vecht tegenwoordig nog op precies dezelfde manier tegen ons.

Sommige mensen vragen zich nu af wat de juiste manier van denken dan wel is. Daarom heeft God ons Zijn Woord gegeven. Gods levensadem is in het Woord. God spreekt tot ons door Zijn Woord. Het Woord is Gods zienswijze op wat goed en slecht is. Ons denken zou volledig, voor honderd procent, op het Woord van God moeten zijn gebaseerd.

Jammer genoeg is dat bij de meeste mensen niet zo. Het is zelfs zo dat de meeste christenen hun geloofssysteem, hun filosofie, hun basisgeloof niet in het Woord van God hebben geworteld. Ze worden meer beïnvloed door de maatschappij, hun gevoelsleven, hun opvoeding, grootmoeder of grootvader, dan door het Woord van God, en dat is de reden dat we de problemen hebben die we hebben. Weet je, als Adam en Eva niet hun manier van denken hadden veranderd, zouden ze zich niet in de zonde hebben begeven. Satan kreeg hun te pakken door filosofie. Hij stelde hen een andere filosofie voor dan die waarmee God hen had geschapen. En op deze manier gebeurt alles.

Ik zou hierover veel voorbeelden kunnen aanhalen, maar laat me je nog één voorbeeld geven uit 1 Koningen 19. Dat gaat over Elia, de man van God, die God had gezocht en had geprofeteerd dat er een droogte zou komen en die kwam er ook.⁹ Vanwege die profetie werd hij een toonaangevende man in het land. Daarna daagde hij alle profeten van Baäl uit tot een duel. Het kwam erop neer dat hij zei: "Laten we de God dienen die Zich in het fysieke gebied kan laten gelden." Hij liet de profeten van Baäl een altaar bouwen en er een offer op leggen, maar zonder vuur erbij. Zij riepen tot hun god Baäl om met vuur te antwoorden. Ze gingen van de vroege ochtend tot de avond door, maar er gebeurde niets. Ze verminkten zich zelfs en ze sprongen op het altaar en

---

⁹ 1 Kon. 17:1 Toen zei de Tisbiet Elia, uit Tisbe in Gilead, tot Achab: Zo waar de HERE, de God van Israël, leeft, in wiens dienst ik sta, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij dan op mijn woord.

offerden zichzelf als een offer, als Baäl maar zou antwoorden en vuur uit de hemel zou zenden. Maar er gebeurde niets.

Toen bracht Elia een offer, en hij deed ook geen vuur bij het hout. Hij doordrenkte het offer en het hout zelfs met water. Toen zei hij: "God, laat hen weten dat U de ware God bent", en er viel vuur uit de hemel dat het offer verbrandde en zelfs de stenen en de aarde. Het verbrandde alles, zo intens was het vuur. De mensen vielen neer en zeiden: "De Heer, Hij is de God. De Heer, Hij is de God."¹⁰ Elia zag dat er een grote opwekking plaatsvond. Hij zag al deze geweldige dingen gebeuren.

Maar daarna, in het 19de hoofdstuk van 1 Koningen, na al deze enorme successen en overwinningen in het leven van Elia, staat in 1 Koningen 19:1 dat Achab dit aan Izebel vertelde. Achab was de koning en Izebel was de koningin. Achab vertelde aan Izebel alles wat Elia had gedaan. Elia had toen 450 profeten van Baäl gedood en Izebel was woest, omdat dit haar profeten waren, die ze persoonlijk had aangesteld en ondersteund. Zij stuurde een bode naar Elia om te zeggen: "Als jij morgen om deze tijd niet net zo dood bent als die profeten, dan bid ik dat God mij zal doden." Ze zwoer een eed en stuurde een bode naar Elia om dit aan hem te vertellen.

En in vers 3 staat (Statenvertaling): *Toen hij dat zag, maakte hij zich op, en ging heen, om zijns levens wil, en kwam te Ber-Séba, dat in Juda is, en liet zijn jongen aldaar. Maar hij zelf ging heen in de woestijn een dagreis, en kwam, en zat onder een jeneverboom.*¹¹ En Elia jammerde en klaagde, en hij zei dat niemand anders dan hij van God hield, en dat hij de enige was.

Deze man had zoveel grote wonderen zien gebeuren. Hij had vuur uit de hemel geroepen. Hij was zo krachtig dat hij alle profeten van Baäl had gedood.¹² Hij riep een einde aan de droogte uit.¹³ Hij was zo krachtig dat hij 30 kilometer lang te voet zelfs sneller ging dan de wagen van Achab.¹⁴ Deze man stroomde in de kracht en zalving van God. Maar 48 uur later zat hij onder een jeneverboom en vroeg hij God om hem te doden. Hij bad of hij dood mocht zijn. Hoe kun je van totale overwinning omslaan naar zo'n totale verslagenheid dat je zelfs zover komt dat je dood wilt zijn? Hoe kon zoiets zo snel gebeuren?

---

¹⁰ 1 Kon. 18:37-39 Antwoord mij, HERE, antwoord mij, opdat dit volk wete, dat Gij, HERE, God zijt, en dat Gij hun hart weer terugneigt. Toen schoot het vuur des HEREN neer en verteerde het brandoffer, het hout, de stenen en de aarde, en lekte het water in de groeve op. Toen het gehele volk dat zag, wierpen zij zich op hun aangezicht en zeiden: De HERE, die is God! De HERE, die is God!

¹¹ 1 Kon. 19:1-3 (NBG51) Toen Achab aan Izebel verhaalde alles wat Elia gedaan had, en hoe hij al de profeten met het zwaard gedood had, zond Izebel een bode tot Elia om te zeggen: Zo mogen de goden doen, ja nog erger, indien ik morgen om deze tijd uw ziel niet gelijk zal maken aan de ziel van een hunner. Toen hij dat had vernomen, maakte hij zich gereed en ging weg om zijn leven te redden; en gekomen tot Berseba, dat tot Juda behoort, liet hij zijn knecht daar achter.

¹² 1 Kon. 18:40 Daarop zeide Elia tot hen: Grijpt de profeten van de Baäl, laat niemand van hen ontkomen. Zij grepen hen, en Elia voerde hen naar de beek Kison en liet hen daar slachten.

¹³ 1 Kon. 18:41 Vervolgens zeide Elia tot Achab: Ga, eet en drink, want daar is het geruis van een stortregen.

¹⁴ 1 Kon. 18:45-46 Toen, in een oogwenk, werd de hemel zwart van wolken en wind, en viel er een zware stortregen. Daarop reed Achab weg en ging naar Jizreël. Maar de hand des HEREN was over Elia, zodat hij zijn lendenen gordde en vóór Achab uit snelde tot waar men de richting naar Jizreël inslaat.

De sleutel hiertoe is dat Izebel een bode had gezonden en dingen tegen hem had gezegd die tegenovergesteld waren aan wat God hem had gezegd. De sleutel staat in vers 3: "Toen hij dat zag". Hij zag zichzelf dood. Hij begon gedachten te koesteren die tegenovergesteld waren aan wat God had gezegd. En deze man, die zo krachtig was en zijn mannetje stond tegen de koning en de profeten van Baäl en hen overwonnen had, vluchtte weg voor een vrouw die een briefje had gestuurd.

Eigenlijk had Izebel helemaal niet het vermogen om met hem te doen wat ze beweerde. Als ze dat wel had gehad, dan zou ze geen bode met een briefje hebben gestuurd, maar een soldaat met een zwaard. Als ze echt Elia dood had willen hebben, dan zou ze dat hebben gedaan. Ze had haar leger kunnen sturen om hem te doden. Haar regime was niet veel anders dan de regimes die we tegenwoordig zien. Zelfs al waren ze despoten en oplichters en vermoordden ze mensen, dan deden ze het stiekem, achter de schermen. Ze moesten rekening houden met de publieke opinie. Want als de mensen ertegen in opstand zouden komen, zouden ze dat niet aankunnen en zouden ze al hun ondersteuning kwijtraken. Ik geloof dat Izebel Elia wel dood wilde hebben, maar ze kon het niet doen, want anders zou ze het wel gedaan hebben.

De reden dat ze een bode met een bedreiging zond was dat ze haar plan niet echt kon uitvoeren, dus ze probeerde hem bang te maken. Wat er gebeurde was dat ze in Elia's denken kwam en dat Elia in zijn gedachten de strijd verloor. Er kwamen helemaal geen soldaten om hem te doden. Er gebeurde niets in het fysieke waardoor hij op de vlucht sloeg. Hij sloeg op de vlucht wegens een bedreiging. Hij was al opgekomen tegen Achab en alle profeten van Baäl. Het hele land lag op zijn gezicht en riep uit dat de God van Elia de ware God was. Ze hadden Baäl verworpen. Hij had de publieke opinie aan zijn kant. Hij had een geweldige opwekking tot stand gebracht.

Maar Izebel was in staat om in zijn denken te komen. Zij beïnvloedde zijn gedachten en hij zag zichzelf dood, zoals al die profeten die hij had gedood. Hij had 450 profeten van Baäl gedood en er waren ook nog 400 profeten van de Asjera.¹⁵ Er wordt aangenomen dat hij die ook had gedood. Dus Elia had tenminste 450 en misschien wel 850 mensen gedood. Ik bedoel niet dat hij hen naar de gaskamer gestuurd had of zoiets, maar hij had een zwaard en had persoonlijk al die mensen gedood. Als je in één middag 850 mensen doodt, of tenminste 450, kan ik je verzekeren dat dit een bloederig gezicht is. Elia zat waarschijnlijk onder het bloed. Het was meedogenloos en het was verbazingwekkend. Voor mij is het zelfs moeilijk voor te stellen wat het geweest moet zijn. Maar Elia was daar. Hij zat onder het bloed. Hij had al die mensen zien sterven. Hij had er een zeer levendig beeld van in zijn gedachten en toen Izebel een briefje stuurde, zag hij het voor zich. Er staat dat hij zichzelf dood zag zoals zij had gezegd.

Op dat moment verloor hij zijn moed. Hij verloor het in zijn gedachten. Hij veranderde van filosofie. In plaats van geloof dat God met hem was en dat God hem de overwinning zou geven, en dat God hem beschermde, en de vrijmoedigheid en het gezag die hij in het achttiende hoofdstuk had laten zien,

---

¹⁵ 1 Kon. 18:19 Nu dan, laat heel Israël tot mij bijeenroepen naar de berg Karmel, ook de vierhonderd vijftig profeten van de Baäl en de vierhonderd profeten van de Asjera, die van de tafel van Izebel eten.

zag hij zichzelf dood. Weet je, als jij jezelf ziet mislukken, als jij jezelf minderwaardig en ontoereikend ziet voor de tegenstand die er is, dan zal dat de manier waarop je handelt beheersen. In plaats van dat hij tegen de koningin in ging en kordaat tegen haar was, zoals hij bij de koning en het leger en al die mensen was geweest, vluchtte hij voor deze vrouw toen hij zichzelf van binnen als verslagen zag.

Sommigen van jullie weten dat de Schrift zegt dat God wil dat je voorspoedig bent, en dat God in je behoeften wil voorzien, en dat Hij aan je wil geven wat je ook maar vraagt. Je hebt dat. Maar in het diepst van je hart is je filosofie dat jij jezelf als een verliezer ziet. Je ziet jezelf als een mislukkeling. Je hebt in het verleden iets gedaan, of misschien hebben je ouders jou verteld dat er nooit iets goeds van je terecht zal komen. Of misschien heeft iemand anders, of een vroegere vriend, je verteld dat je nooit zult slagen. Misschien heb je een kerk verlaten en omdat je dat deed, vertelde een manipulatieve en dominerende religieuze leider jou dat je vervloekt bent en dat het je nooit goed zal gaan. En jij hebt die woorden je basisfilosofie laten beïnvloeden. Je kunt talenten en mogelijkheden hebben om te slagen, maar als jij jezelf als mislukt ziet, als jij jezelf als vervloekt ziet, als jij in het diepst van je hart denkt dat er nooit iets voor jou zal werken, dan wordt dat een zelfvervullende profetie.

Dat is wat de Schrift hier zegt: dat de manier waarop jij wordt beroofd en verslagen, komt door jouw manier van denken. Je moet de manier waarop je denkt veranderen. Je moet je fundamentele kernwaarden veranderen om in lijn te komen met het Woord van God. Gods Woord heeft ons de juiste manier van denken gegeven, de juiste filosofie. Jammer genoeg worden de meeste mensen tegenwoordig niet gedomineerd en beheerst door het Woord van God. Ze worden beheerst door de seculiere humanistische manier van denken. Maar we moeten teruggaan naar wat Gods Woord te zeggen heeft. Mensen, dit is krachtig!

Naschrift:

Deze serie is een vertaling van mp3 bestanden die gratis te downloaden zijn van: <http://www.awmi.net/extra/audio/1047>. Dit houdt in dat voor deze vertaling geen geld gevraagd mag worden. Andrew Wommack en Andrew Wommack Ministry zijn niet verantwoordelijk voor de kwaliteit en inhoud van de vertaling. Deze is naar eer en geweten gemaakt door Wiebrig Calderhead, 2008.